

UCHWAŁA NR XIV/109/2025

RADY GMINY ZBUCZYN

z dnia 24 lutego 2025 r.

**w sprawie programu osłonowego w zakresie wsparcia seniorów w Gminie Zbuczyn
„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) oraz w związku z Programem Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, Rada Gminy Zbuczyn uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów w Gminie Zbuczyn „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 w brzmieniu, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

/-/Agnieszka Dziewulska

Załącznik do Uchwały
Nr XIV/109/2025
Rady Gminy Zbuczyn
z dnia 24 lutego 2025 r.

**PROGRAM OSŁONOWY
W ZAKRESIE WSPARCIA SENIORÓW W GMINIE ZBUCZYN
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2025**

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	3
III.	DIAGNOZA	4
IV.	CELE PROGRAMU	4
V.	ADRESACI PROGRAMU	5
VI.	ZAKRES PRZEDMIOTOWY PROGRAMU	6
VII.	FINANSOWANIE PROGRAMU	7
VIII.	REALIZATOR PROGRAMU	8
IX.	MONITORING PROGRAMU	8

I. WSTĘP

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów w Gminie Zbuczyn „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, zwany dalej „Programem”, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Gminą zachodzące procesy demograficzne. Jest on także elementem lokalnej polityki społecznej w zakresie wsparcia seniorów, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Program ma na celu poprawę bezpieczeństwa funkcjonowania osób starszych w ich miejscu zamieszkania, a także wsparcie gminy w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

Program wykorzystuje nowe technologie w tym dostęp do nowych narzędzi wspomagających opiekę nad osobami starszymi. Obecne rozwiązania technologiczne dają możliwość m.in. monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają oni w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli. Ta forma wsparcia seniorów, polegająca na zapewnieniu tzw. „opieki na odległość” za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa, o podobnej funkcjonalności jak opaska bezpieczeństwa, oparta jest na najnowszych rozwiązaniach cyfrowych w zakresie teleopieki.

Teleopieka stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. To dobre rozwiązanie, szczególnie dla osób samotnych, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Jednocześnie może stanowić istotne uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci ww. usług.

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów w Gminie Zbuczyn „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 wpisuje się w Moduł II Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

Moduł II ma na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawą prawną Programu jest art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem do zadań własnych gminy należy „podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej

wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych”.

Program jest odpowiedzią na potrzeby gminy zidentyfikowane przez Centrum Usług Społecznych w Zbuczynie, uwzględnia on nowe formy wsparcia mieszkańców Gminy Zbuczyn.

Gmina Zbuczyn zgłosiła zapotrzebowanie na wsparcie finansowe w realizacji Programu.

Wsparcie finansowe będzie pochodzić ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminę zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt.4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

III. DIAGNOZA

Według danych statystycznych na koniec 2024 r. w gminie Zbuczyn zamieszkiwało 2 268 osób w wieku 60 lat lub więcej, a liczba osób w tej grupie wiekowej wzrosła w stosunku do 2010 r. o 238 osób. Widoczne jest zatem zjawisko starzenia się społeczności gminy – w 2010 r. udział osób w wieku 60+ w ogólnej liczbie mieszkańców stanowił 20,1%, zaś w 2024 r. 22,50%.

Zgodnie z prognozami zmian demograficznych tendencja taka utrzyma się w przyszłości. W grupie osób 60+ ok. 55% stanowią kobiety, zaś ok. 45% mężczyźni; proporcje te zmieniają się na korzyść kobiet wraz ze wzrostem wieku. Głównym źródłem utrzymania tych gospodarstw domowych jest rolnictwo oraz świadczenia społeczne (renty i emerytury).

Z rozeznania Centrum Usług Społecznych w Zbuczynie wynika, że wśród osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej znaczną grupę stanowią osoby samotne, chore, niepełnosprawne, które korzystają z pomocy w formie usług opiekuńczych bądź usług w ramach prowadzonych ośrodków wsparcia, jakimi są Dzienny Dom Senior+ w Zbuczynie i Środowiskowy Dom Samopomocy w Tchórzewie.

IV. CELE PROGRAMU

Celem Programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych z terenu Gminy Zbuczyn przez umożliwienie i zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość” a także wsparcie gmin w realizacji świadczenia usług opiekuńczych.

W ramach Programu seniorom z terenu Gminy Zbuczyn świadczone będą usługi społeczne polegające na zapewnieniu dostępu do „opieki na odległość” poprzez:

- dofinansowanie zakupu lub dzierżawy oraz kosztów użytkowania tzw. opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa;

- dofinansowanie kosztów użytkowania opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów, edycja na rok 2022–2024.

Opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa będą wyposażone w następujące funkcje: przycisk bezpieczeństwa (sygnał SOS), detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski/urządzenia, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja), funkcje umożliwiające monitorowanie czasu realizowanej opieki przez osoby świadczące usługi opiekuńcze lub pomoc sąsiedzką.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa będzie połączone z usługą operatora pomocy w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego znajdującego się na urządzeniu, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą.

Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (np. ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne, poprosić o interwencję kogoś z najbliższego otoczenia seniora (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Centrum Usług Społecznych w Zbuczynie (np. pracownika socjalnego czy opiekunkę środowiskową) lub wezwać służby ratunkowe.

Opaska lub inne urządzenie bezpieczeństwa pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób w wieku 60 lat i więcej powinny być jak najprostsze w obsłudze.

Dzięki realizacji Programu możliwe będzie wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

„Opieka na odległość” to nowoczesna forma sprawowania opieki nad osobami starszymi. Daje ona możliwość bieżącego monitorowania stanu zdrowia seniora w miejscu jego zamieszkania, a także pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.

V. ADRESACI PROGRAMU

Z Programu mogą skorzystać seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu Gminy Zbuczyn, którzy ze względu na stan zdrowia mają trudności z samodzielnym funkcjonowaniem. Program obejmuje osoby, które samodzielnie prowadzą gospodarstwa domowe, ale także mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

Program obejmuje działaniami osoby starsze, chore, po przebytych zabiegach medycznych, z niepełnosprawnościami, które czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, szczególnie osoby samotne, zarówno te, które nie potrzebują usług całodobowych i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych, jak i te objęte wsparciem w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, u których nieprzewidywalność zmiany stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji, powiadomienia właściwych służb i udzielenia możliwie najszybciej pomocy, w tym pomocy medycznej, w ramach świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

VI. ZAKRES PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów w Gminie Zbuczyn „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 będzie realizowany do 31 grudnia 2025 r.

Wydatkami kwalifikowanymi w ramach realizacji usługi „opieki na odległość” wśród seniorów z Gminy Zbuczyn będą koszty niezbędne do prawidłowej realizacji zadania, w szczególności:

- zakup lub dzierżawa opaski lub innego urządzenia bezpieczeństwa do świadczenia usługi „opieki na odległość”,
- zakup usługi obsługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centralę monitoringu,
- przyznanie, zgodnie z przyjętym w danej jednostce regulaminem wynagradzania, dodatków do wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej bezpośrednio realizujących zadanie w terenie lub rozeznających potrzeby osób w wieku 60 lat i więcej w tym zakresie,
- koszt szkoleń dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w zakresie obsługi systemu opieki na odległość, w przypadku gdy są oni bezpośrednim realizatorem przedmiotowej usługi,
- działania promocyjno-informacyjne, w tym koszty druku plakatów, ulotek, artykułów w prasie lokalnej,
- zakup drobnych materiałów biurowych (np. papier do drukowania umów użyczenia opasek),
- zakup nowych urządzeń dla dotychczasowych użytkowników opasek z uwagi na brak możliwości ich naprawy w ramach gwarancji (sprzęt użytkowany ponad 2 lata lub niekwalifikujący się do naprawy ze względu na stan techniczny),

- koszty napraw pogwarancyjnych (jeżeli koszt naprawy nie przewyższa kosztu zakupu nowego sprzętu).

Do zadań Gminy Zbuczyn związanych z realizacją programu należy w szczególności koordynacja, monitorowanie, nadzór nad realizacją programu oraz sprawozdawczość z realizacji programu.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów w Gminie Zbuczyn „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 finansowany będzie ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.), tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W ramach obszaru pomocy społecznej program uwzględnia nowe formy wsparcia po zidentyfikowaniu potrzeb gmin w tym zakresie, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Gmina przystępując do realizacji programu przyjmuje uchwałą program osłonowy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Wsparcia finansowego dla gmin w ramach programu udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

Środki przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez gminę wniosku.

Do obowiązków gminy należy także, w ramach wydatkowanych środków z dotacji, prowadzenie zestawienia dowodów księgowych potwierdzających wydatkowane środki, zgodnie przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.).

Gmina Zbuczyn w ramach realizacji zadania zobowiązuje się do umieszczania logo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na zakupionych opaskach lub innych urządzeniach bezpieczeństwa jak i na ich opakowaniu, proporcjonalnie do wielkości innych oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność.

VIII. REALIZATOR PROGRAMU

Program realizowany będzie przez Centrum Usług Społecznych w Zbuczynie.

IX. MONITORING PROGRAMU

Roczne sprawozdanie z realizacji Programu osłonowego w zakresie wsparcia seniorów w Gminie Zbuczyn „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 zostanie przekazane do Wojewody Mazowieckiego w terminie do 30 stycznia 2026 r. Sprawozdanie będzie uwzględniać m.in. rzeczywistą liczbę osób objętych wsparciem w ramach programu, koszt realizacji usługi wsparcia, poziom korzystania z opasek i innych urządzeń bezpieczeństwa mierzony jako liczba zgłoszeń seniorów poprzez opaskę lub inne urządzenie bezpieczeństwa do centrali obsługującej opaski lub inne urządzenia bezpieczeństwa.

Przewodnicząca Rady

/-/Agnieszka Dziewulska